



١٤٢٥



دانشگاه شهید بهشتی
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه زبان شناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته زبان شناسی همگانی

موضوع:

بررسی طرح واره های تصویری مکانی- حرکتی در زبان فارسی از منظر زبان شناسی شناختی

استاد راهنما:

دکتر آزیتا افراشی

استاد مشاور:

دکتر زینب محمد ابراهیمی جهرمی

دانشجو:

مهین مشایخی

سال تحصیلی:

۱۳۸۸-۸۹

۱۳۸۹ / ۷ / ۲۴

مکاتبات مرکز علمی پژوهشی
شعبه ادبیات

۱۴۳۰۲۷

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

در تاریخ ۱۳۸۹/۹/۸

دانشجوی کارشناسی ارشد آقا/خانم مصطفی مشایخ

از پایان نامه خود دفاع نمود که با نمره ۱۹ به حروف بوزره ندام

و با درجه معالیه مورد تأیید قرار گرفت.

امضاء استاد راهنما: آرژنیا امرامتی

امضاء استاد مشاور: زینب محمدابراهیمی

امضاء استاد داور: سورن زاهد

سپاسگذاری:

خداوند منان را سپاسگذارم که توفیق داد تا بتوانم به یاری و همت بزرگوارانی که به نام آنان اشاره خواهد شد، پایان نامه ی کارشناسی ارشد خود را به اتمام رسانم.

ابتدا لازم است از سرکار خانم دکتر افراشی که با پذیرش راهنمایی این پایان نامه مرا مرهون امتنان خویش فرمودند تشکر نمایم. ایشان همیشه و در تمام طول مدت تحصیل با دلسوزی و شکیبایی بسیار مرا مورد لطف و محبت خود قرار داده و از هیچ گونه راهنمایی و کمکی مضایقه فرمودند.

از سرکار خانم دکتر محمد ابراهیمی که مشاوره ی این پایان نامه را بر عهده داشتند، بی نهایت قدر دانم.

همچنین لازم می دانم از جناب آقای دکتر زاهدی به عنوان استاد داور این پایان نامه تشکر نموده و الطاف ایشان را همیشه مد نظر داشته باشم.

در پایان از پدر و مادر عزیزم که همواره مشوق من بودند و در تمامی مراحل تحصیل همچون تکیه گاهی محکم مرا یاری داده اند صمیمانه تشکر می نمایم.

چکیده

این پایان نامه به بررسی طرح واره های تصویری مکانی- حرکتی با استفاده از جملاتی از زبان فارسی در چارچوب زبان شناسی شناختی و بر اساس الگوی جانسون (۱۹۸۷) می پردازد. طرح واره های تصویری در رویکرد معنی شناسی شناختی یکی از ساخت های مفهومی حائز اهمیت و الگوی اساسی انتقال مفاهیم انتزاعی در قالب مفاهیم تجربه پذیر می باشند. در این رویکرد، طرح واره های تصویری، بازنمودی از تجارب حرکتی و حسی انسان هستند و بر اساس چنین تجربیاتی شکل می گیرند و در زبان بازنمود می یابند. با توجه به کاربرد نمونه های متعدد از طرح واره های تصویری در زبان فارسی، در این پژوهش سعی شده تا طرح واره های تصویری مکانی- حرکتی در زبان فارسی معرفی شوند و ملاک هایی برای رمزگذاری آنها ارائه شود و چگونگی بازنمود آنها در زبان روشن گردد. برای دستیابی به پیکره ی پژوهش، مجموعه ای بالغ بر ۶۰۰۰ نمونه از یک نمایش نامه و سه فیلم نامه ی زبان فارسی گردآوری شده و مورد بررسی قرار گرفته است. یافته های این پژوهش نشان می دهد که طرح واره های تصویری مکانی- حرکتی در زبان فارسی را می توان بر اساس الگوی جانسون (۱۹۸۷) طبقه بندی کرد و ابزارهایی صوری مانند کاربرد حروف اضافه را برای رمزگذاری آنها در زبان در نظر گرفت. به نظر می رسد که به کمک این گونه ابزارها، چگونگی درک مفاهیم مختلفی که توسط طرح واره های تصویری در زبان بیان می شوند، آشکار می گردد. بسامد وقوع کاربرد الگوهای طرح واره ای در پیکره ی مورد بررسی، اولویتی را در بازنمود آنها به لحاظ خاستگاه شناختی- مفهومی نشان می دهد که از طریق آن می توان به طرح واره های تصویری بنیادین در زبان دست یافت و آنها را استخراج کرد.

کلمات کلیدی: زبان شناسی شناختی، معنی شناسی شناختی، طرح واره ی تصویری، طرح واره های مکانی- حرکتی.

فهرست مطالب شماره صفحه

فصل اول: کلیات پژوهش ۱

۱-۱ مقدمه ۲

۲-۱ طرح مسئله ۲

۳-۱ پرسش های پژوهش و طرح فرضیه ۴

۴-۱ هدف از پژوهش ۴

۵-۱ انگیزه ی پژوهش ۵

۶-۱ روش پژوهش ۵

۷-۱ روش گردآوری اطلاعات و داده ها ۶

فصل دوم: پیشینه ی مطالعات ۷

۱-۲ مقدمه ۸

۲-۲ مطالعات فلسفی ۸

۳-۲ مطالعات روان شناختی ۱۰

۴-۲ مطالعات زبان شناختی ۲۰

۵-۲ پیشینه ی مطالعات ایرانی ۳۲

۶-۲ جمع بندی مطالب ۳۵

فصل سوم: ملاحظات نظری ۳۷

۱-۳ مقدمه ۳۸

۲-۳ شناخت ۳۹

- ۳۹..... ۱-۲-۳ پردازش شناختی
- ۴۰..... ۲-۲-۳ علوم شناختی
- ۴۰..... ۱-۲-۲-۳ تاریخچه ی علوم شناختی
- ۴۱..... ۲-۲-۲-۳ زبان شناسی و علوم شناختی
- ۴۲..... ۳-۳ زبان شناسی شناختی
- ۴۳..... ۱-۳-۳ مقایسه ی زبان شناسی شناختی با زبان شناسی ساخت گرا، نقش گرا و زایشی
- ۴۴..... ۲-۳-۳ موارد حائز اهمیت در زبان شناسی شناختی
- ۴۵..... ۳-۳-۳ سه فرضیه ی مطرح در زبان شناسی شناختی
- ۴۶..... ۴-۳-۳ آرای مشترک موجود در نظریه های تالمی، لانگاکر و جکندوف
- ۴۷..... ۴-۳ مفاهیم مطرح در زبان شناسی شناختی
- ۴۷..... ۱-۴-۳ مقوله بندی
- ۴۸..... ۲-۴-۳ انطباق
- ۴۹..... ۳-۴-۳ منظر
- ۵۰..... ۴-۴-۳ برجسته سازی
- ۵۱..... ۵-۴-۳ چارچوب
- ۵۲..... ۶-۴-۳ شکل - زمینه
- ۵۳..... ۵-۳ شاخه های اصلی زبان شناسی شناختی
- ۵۴..... ۶-۳ معنی شناسی شناختی
- ۵۵..... ۱-۶-۳ شش ویژگی اصلی معنی شناسی شناختی

- ۲-۶-۳ مفاهیم مطرح در معنی شناسی شناختی ۵۶
- ۱-۲-۶-۳ فضاهای ذهنی ۵۶
- ۲-۲-۶-۳ تعبیر صحنه ۵۷
- ۳-۲-۶-۳ زاویه ی توجه ۵۷
- ۴-۲-۶-۳ کانون توجه ۵۸
- ۳-۲-۶-۳ شرح صحنه ۵۸
- ۶-۲-۶-۳ ضبط صحنه ۶۰
- ۷-۲-۶-۳ استعاره ۶۰
- ۱-۷-۲-۶-۳ ویژگی های استعاره ۶۱
- ۲-۷-۲-۶-۳ استعاره های مکانی ۶۲
- ۳-۷-۲-۶-۳ مختصات استعاره ۶۲
- ۴-۷-۲-۶-۳ فرآیند شکل گیری استعاره ۶۴
- ۸-۲-۶-۳ طرح واره های تصویری ۶۴
- ۱-۸-۲-۶-۳ مواردی در جهت تأیید وجود طرح واره های تصویری و بسط استعاری آنها ۶۶
- ۲-۸-۲-۶-۳ انواع طرح واره های تصویری ۶۹
- ۱-۲-۸-۲-۶-۳ طرح واره های مکانی-حرکتی ۷۱
- ۱-۱-۲-۸-۲-۶-۳ طرح واره ی حرکتی ۷۱
- ۲-۱-۲-۸-۲-۶-۳ طرح واره ی قدرتی ۷۴
- ۳-۱-۲-۸-۲-۶-۳ طرح واره ی ظرف و مظروف ۷۶

- ۷۸..... ۳-۶-۲-۸-۱-۴ طرح واره ی چرخه
- ۷۹..... ۳-۶-۲-۸-۱-۵ طرح واره ی مرکز-حاشیه
- ۸۱..... ۳-۶-۲-۸-۱-۶ طرح واره ی ارتباط
- ۸۲..... ۳-۶-۲-۸-۱-۷ طرح واره ی میزان
- ۸۴..... ۳-۶-۲-۸-۱-۸ مقایسه ی طرح واره ی مسیر و طرح واره ی میزان
- ۸۴..... ۳-۷ جمع بندی مطالب
- ۸۶..... فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها
- ۸۷..... ۴-۱ مقدمه
- ۸۸..... ۴-۲ ارائه و تحلیل داده ها
- ۸۸..... ۴-۱-۲ افرا
- ۱۱۷..... ۴-۲-۲ لبه ی پرتگاه
- ۱۲۶..... ۴-۲-۳ سگ کشی
- ۱۳۲..... ۴-۲-۴ سلطان
- ۱۳۷..... ۴-۳ تحلیل آماری
- ۱۴۱..... ۴-۴ جمع بندی مطالب
- ۱۴۲..... فصل پنجم: نتیجه گیری
- ۱۴۳..... ۵-۱ مقدمه
- ۱۴۳..... ۵-۲ پاسخ به پرسش ها و محک فرضیه ها
- ۱۴۸..... ۵-۳ نتایج فرعی

- ۴-۵ جمع بندی مطالب ۱۵۰
- ۵-۵ پیشنهاداتی برای پژوهش های آتی ۱۵۱
- کتابنامه ی فارسی ۱۵۲
- کتابنامه ی انگلیسی ۱۵۵
- واژه نامه ی فارسی- انگلیسی ۱۵۸
- واژه نامه ی انگلیسی- فارسی ۱۶۶

فهرست نمودارها شماره صفحه

نمودار ۱-۴ ۱۳۷

نمودار ۲-۴ ۱۳۸

نمودار ۳-۴ ۱۳۸

فصل اول

کلیات پژوهش

معنی‌شناسی شناختی^۱ نگرشی جدید در مطالعه‌ی معنی است که بر الگوها و ساز و کارهای شناختی که زیربنای فعالیت‌های زبانی انسان قرار دارند و آنها را ممکن می‌سازند تأکید می‌ورزد. اصل اساسی در رویکرد شناختی به معنی این است که انسان تجربیات خود را از جهان خارج در زبان رمزگذاری می‌کند و در این فرآیند رمزگذاری از ساخت‌های مفهومی مختلفی از جمله استعاره^۲ و طرح‌واره‌های تصویری^۳ بهره می‌گیرد. طرح‌واره‌های تصویری بازنمودی از تجارب حرکتی و ادراکی انسان هستند که امکان ارتباط میان تجربیات ما را از جهان خارج با حوزه‌های شناختی پیچیده‌تر نظیر زبان فراهم می‌آورند. این پژوهش طرح‌واره‌های تصویری مکانی-حرکتی^۴ را در زبان فارسی از منظر معنی‌شناسی شناختی و بر اساس دیدگاه جانسون^۵ (۱۹۸۷) مورد بررسی قرار می‌دهد.

پژوهش حاضر مشتمل بر ۵ فصل است. فصل اول به طرح اجمالی پژوهش می‌پردازد. در فصل دوم پیشینه‌ای از مطالعات انجام شده درباره‌ی طرح‌واره‌های تصویری ارائه می‌گردد. فصل سوم به چارچوب نظری پژوهش و شرح و توضیح طرح‌واره‌های تصویری^۱ بر اساس الگوی جانسون (۱۹۸۷) اختصاص دارد. فصل چهارم به تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در زبان فارسی می‌پردازد و در فصل پنجم نتیجه‌گیری ارائه می‌شود.

۱-۲ طرح مسئله

در چارچوب معنی‌شناسی شناختی، به کمک طرح‌واره‌های تصویری که ساخت‌هایی مفهومی و ذهنی هستند و از اصلی‌ترین الگوهای شناختی به شمار می‌آیند، مسئله‌ی انتقال تجربیات از جهان خارج به حوزه‌های مفهومی انتزاعی توضیح داده می‌شود. نمونه‌ای از این طرح‌واره‌ها که اهمیت بسیاری در زبان و

¹ cognitive semantics

² metaphor

³ image schema

⁴ spatio-motion

⁵ Johnson

در میان سایر طرح واره ها دارند، طرح واره های مکانی هستند. از آنجایی که تجربه ی ما از مکان و ساختارهای شناختی که ما برای درک و به خاطر آوردن مکان از آنها استفاده می کنیم پایه و بنیان اصلی و ضروری برای درک امور شناختی و انتزاعی به شمار می رود، درک از مکان می تواند پایگاهی برای شناخت سایر مفاهیم انتزاعی به شمار رود و در نتیجه مفهوم مکان، مفهوم مهمی در حوزه ی شناختی زبان قلمداد شود. به نظر می رسد که زبان نقش مهمی در ایجاد ارتباط و تطبیق میان طرح واره های مکانی و تفکر انتزاعی دارد. در نتیجه مسئله ی فضا، مکان و تبلور آن در زبان مسائلی حائز اهمیت محسوب می شوند.

بسیاری از طرح واره های تصویری مانند طرح واره های حجمی^۱، حرکتی^۲، مبدأ-مسیر-هدف^۳، قدرتی^۴ و مرکز-حاشیه^۵ ماهیت مکانی دارند و در طبقه ی طرح واره های مکانی- حرکتی جای می گیرند. در زبان فارسی نیز نمونه های مختلفی از باز نمود این گونه طرح واره ها را در قالب ساخت های زبانی می توان مشاهده کرد. به عنوان مثال در نمونه هایی مانند "رفته تو فکر" و "توی بد مخمسه ای افتاده"، فارسی زبانان برای واژه های "فکر"، "مخمسه" و بسیاری از واژه هایی که نمی توان برایشان حجم قائل شد، نوعی طرح واره ی حجمی در نظر گرفته اند. همچنین در نمونه هایی مانند "به هدفش رسید"، "رسیدیم به ته قصه" و جز آن، حرکت انسان و سایر پدیده های متحرک، تجربه ای در اختیار انسان قرار داده تا طرح واره هایی انتزاعی از این حرکات فیزیکی در ذهن پدید آورد و برای آنچه قادر به حرکت نیست نیز چنین ویژگی ای را در نظر گیرد.

به دلیل اینکه طرح واره های تصویری از مهم ترین مفاهیم مطرح شده در معنی شناسی شناختی است، تحلیل این مسئله در این حوزه نسبت به سایر دیدگاه های زبان شناسی اهمیت بیشتری دارد. در این پژوهش سعی بر این است تا در نگرشی شناختی، طرح واره های مکانی- حرکتی و کارآیی آنها در زبان فارسی در حیطه ی مفاهیم انتزاعی مورد بررسی قرار گیرد.

¹ containment

² path

³ source-path-goal

⁴ force

⁵ center-periphery

۱-۳ پرسش های پژوهش و طرح فرضیه

بر اساس مقدمه ی مختصری که پیش از این ارائه شد، سؤالات پژوهش به شرح زیراند:

(۱) طرح واره های مکانی- حرکتی در زبان فارسی در قالب چه طبقاتی قابل معرفی اند؟

(۲) طرح واره های مکانی- حرکتی چگونه در زبان فارسی رمزگذاری می شوند؟

(۳) در میان طرح واره های مکانی- حرکتی به لحاظ خاستگاه شناختی- مفهومی چگونه می توان اولییتی را برای بازنمود آنها در نظر گرفت؟

طرح سؤالات فوق امکان شکل گیری فرضیه های پژوهش را به شرح زیر فراهم می آورد:

(۱) طرح واره های مکانی- حرکتی در زبان فارسی در قالب طبقاتی مانند طرح واره های ظرف و مضروف، حرکتی و قدرتی قابل معرفی هستند.

(۲) زبان فارسی از برخی ویژگی های صوری مانند کاربرد حروف اضافه برای رمزگذاری طرح واره های مکانی- حرکتی در زبان بهره می جوید.

(۳) در میان طرح واره های مکانی- حرکتی، به لحاظ خاستگاه شناختی- مفهومی می توان اولییتی را برای بازنمود آنها در نظر گرفت. ملاک مهم در تبیین این اولویت، بسامد وقوع کاربرد الگوهای طرح واره ای می تواند باشد.

۱-۴ هدف از پژوهش

هدف کلی از این پژوهش یافتن پاسخ برای پرسش های مطرح شده در بند ۱-۳ و محک فرضیه های پژوهش است.

اهداف ویژه ی این پژوهش عبارتند از:

- ۱) بومی سازی مفاهیم جدید زبان شناسی مشخصاً مفاهیم معنی شناسی شناختی.
- ۲) طبقه بندی طرح واژه های مکانی- حرکتی و ارائه ی ملاک هایی برای بازنمود و رمزگذاری آنها در زبان فارسی.
- ۳) استخراج این طرح واژه های بنیادی و درک چگونگی تبلور آنها در زبان به منظور کمک به علاقه مندان به مباحث ترجمه و آموزش زبان.
- ۴) تلاش برای یافتن کارآیی چنین ساخت هایی با اتکاء به تحلیل نمونه های متعدد از زبان فارسی.

۱-۵ انگیزه ی پژوهش

در زبان فارسی نمونه های متعددی از کاربرد طرح واژه های تصویری را در قالب ساخت های مفهومی انتزاعی می توان یافت و با توجه به اینکه پژوهش های اندکی در حوزه ی معنی شناسی در خصوص طرح واژه ها در زبان فارسی صورت گرفته است، یافتن ماهیت و جایگاه این مفهوم شناختی در مطالعات معنایی قطعاً حائز اهمیت است و جا دارد کارآیی آنها در قالب نمونه هایی در زبان فارسی سنجیده شود. لذا این پژوهش در نگرشی شناختی و در جهت روشن ساختن چگونگی رمزگذاری طرح واژه های تصویری در زبان فارسی از منظر مطالعات نوین به بررسی طرح واژه های مکانی- حرکتی خواهد پرداخت.

۱-۶ روش پژوهش

پژوهش حاضر با استناد به دستاوردهای معنی شناسی شناختی و به طور خاص آرای جانسون (۱۹۸۷) تدوین شده است. این پژوهش به روش توصیفی- تحلیلی از یک سو و قیاسی- استقرایی از سوی دیگر انجام گرفته است. توصیفی از این جهت که از هر گونه پیش داوری جلوگیری شده و به توصیف داده های جمع آوری شده در زبان فارسی پرداخته شده است و تحلیلی از آن جهت که تحلیل نتایج به دست آمده

مبنایی برای طرح مباحث پس از خود محسوب می شود. پژوهش حاضر به این دلیل قیاسی است که سعی در ارزیابی یک دیدگاه معین دارد و به این منظور به جمع آوری داده ها پرداخته شده است. همچنین در این پژوهش با روش استقرایی از مجموعه ی نمونه های متعدد جمع آوری شده یک نتیجه گیری کلی به دست داده می شود.

۱-۷ روش گردآوری اطلاعات و داده ها

روش جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای و با استفاده از کتاب ها، مقالات و پایان نامه های مرتبط با موضوع مورد مطالعه بوده است. داده های این پژوهش را هم جملاتی تشکیل می دهند که در چند فیلم نامه و نمایش نامه ی زبان فارسی به کار رفته اند. بر این اساس، ۶۳۵۹ نمونه از نمایش نامه ی افرا و فیلم نامه های لبه ی پرتگاه، سگ کشی و سلطان بررسی شده که از این تعداد ۲۵۵ جمله که حاوی طرح واره های تصویری مکانی- حرکتی بودند مورد تحلیل قرار گرفته است.

فصل دوم

پیشینه ی مطالعات

طرح واره های تصویری از جمله فرآیندهای شناختی به شمار می آیند و الگوهای درک و استدلال را برای انسان فراهم می کنند. کوشش برای توضیح مفهوم طرح واره به طور همزمان در رشته های علمی مختلفی مانند فلسفه، روان شناسی، عصب شناسی و خصوصاً زبان شناسی صورت گرفته است و تعاریف متعددی از آن موجود است. طرح واره در معانی متفاوت توسط نظریه پردازان مختلف مورد استفاده قرار می گیرد اما از لحاظ منشأ شناختی، این کاربردها نقاط مشترک بسیاری دارند. با این وجود نمی توان ادعا کرد که ویژگی ها و نقش هایی که از سوی یک نظریه پرداز به طرح واره ها نسبت داده می شود لزوماً همانی است که نظریه پردازان دیگر مورد استفاده قرار می دهند. وجود تفاوت ها در کاربرد مفهوم طرح واره میان نظریه پردازان مختلف به این دلیل است که هر کدام از آنها با جنبه های متفاوتی از شناخت سر و کار دارند. اگرچه تفاوت در کاربرد گاهی ممکن است تناقض های نظری واقعی پدید آورد، ولی این تفاوت ها اغلب کلامی اند (توماس^۱، ۲۰۰۸).

این فصل به پیشینه ی مطالعات انجام شده در سه حوزه ی فلسفه، روان شناسی و زبان شناسی در ارتباط با طرح واره های تصویری اختصاص دارد. بر این اساس، ابتدا به آرای فلسفی در مورد طرح واره ها، سپس نتایج برگرفته از تحقیقات روان شناسی و در نهایت به بررسی های زبان شناختی در این مورد پرداخته خواهد شد.

۲-۲ مطالعات فلسفی

درباره ی جایگاه فلسفی طرح واره های تصویری نظریات مختلفی وجود دارد. به عنوان مثال جانسون (۱۹۸۷) در این رابطه به بررسی منشأ و شناسایی طرح واره ها و این مسئله که چگونه آنها به حل مسئله ی معنی تجسم یافته^۲ کمک می کنند می پردازد. او بر این باور است که تحلیل طرح واره های تصویری

¹ Thomas

² embodied meaning

می تواند نقش مهمی در گسترش نظریه ای مبنی بر جسمی بودن فرآیندهای ذهنی سازی و استدلال داشته باشد و چنین نتیجه می گیرد که جایگاه فلسفی طرح واره های تصویری، ناشی از روشی است که آنها بدن و ذهن، درون و برون و فکر و احساس را به هم مربوط می سازند (همپ^۱، ۲۰۰۸).

به اعتقاد کانت^۲، طرح واره ها هم با مفاهیم تجربی و هم با مفاهیم ریاضی مطابقت دارند. به عنوان مثال، درک مفهوم مثلث به مثابه ی آن است که تعریفی معمول از آن را بدانیم و قادر به ساخت جملات قابل درک، واضح و روشنی باشیم که شامل واژه ی مثلث هستند و برای دارا بودن طرح واره ای در ارتباط با مفهوم مثلث، باید توانایی تجسم و تصور کردن چیزهای مختلفی را داشته باشیم که برای دلالت به آنها این واژه به کار می رود. بنابراین از نظر کانت، طرح واره فقط یک تصور نیست، بلکه توانمندی ای برای ساخت تصورات ذهنی و یا شاید ساخت الگوهاست (ادوارد^۳، ۱۹۹۶، ۳۱۳).

به عقیده ی کانت، طرح واره رابطی است میان درک غیر انتزاعی و عینی ما از یک شیء و تجربه ی ما از مقولات مربوط به اشیاء. به اعتقاد کانت، طرح واره، پلی میان مفاهیم غیر تجربی و تصورات ادراکی است و این در حالی است که جانسون طرح واره های تصویری را الگوهای تجسم یافته ی^۴ متداولی از تجربیات می داند که در طول دوره ی رشد انسان فرا گرفته می شوند. از آنجا که چنین طرح واره هایی الگوهایی از فعالیت های عصبی هستند که تجربه ی ادراکی را به عنوان یک کل انسجام یافته حفظ می کنند، می توان آنها را تصویرگونه در نظر گرفت (ویکی پدیا، ۲۰۰۹).

کانت بر این باور است که طرح واره ها در واقع فرآیندهای ساختاری پیش مفهومی^۵ هستند که ساختار آنها می تواند با مفاهیم کلی تناسب داشته باشد و تصاویر ذهنی خاصی را ایجاد کند. به نظر او، طرح واره ها به تجربه، ساختار و ترتیب معنی داری می دهند و مفاهیم را به دریافت ادراکی ما مرتبط می کنند. او طرح واره ها را فرآیندهایی برای ساخت تصورات معرفی می کند. به عقیده ی جانسون، تفسیر کانت از

¹ Hampe

² Kant

³ Edvards

⁴ embodied patterns

⁵ preconceptual